

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

2 FEBRUARI 1995

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van de wet van 29 mei 1959
tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving
en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991
betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten**

AMENDEMENTEN

voorgesteld na indiening van het verslag

1. AMENDEMENT

voorgesteld door de heer J. Eeman en mevrouw J. Leduc

Artikel 3

De voorgestelde tekst van artikel 6bis, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving vervangen door wat volgt:

„§ 1. De Vlaamse Raad bepaalt, op voorstel van de Vlaamse regering, de ontwikkelingsdoelen, dit wil zeggen de minimumdoelstellingen die voor het kleuter-, het lager, het secundair en het buitengewoon onderwijs moeten worden nagestreefd. De Vlaamse Raad bepaalt, op voorstel van de Vlaamse regering, de eindtermen, dit wil zeggen de minimumdoelstellingen die op het einde van het lager, het secundair en het buitengewoon onderwijs moeten worden bereikt. De Vlaamse regering vraagt het advies van de Vlaamse Onderwijsraad en legt de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen binnen één maand ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Raad.“.

Zie :

599 (1993-1994)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen
- Nr. 4 : Verslag

VERANTWOORDING

De zelfbinding van de decreetgever zoals verwoord in artikel 6bis van de wet van 29 mei 1959, gaat naar ons gevoelen te ver en doet afbreuk aan de rechten van het Vlaamse parlement.

De Raad van State merkt in dit verband pertinent op dat de vraag in verband met de mogelijkheid tot amendering van de Vlaamse Raad vragen oproept omtrent de wenselijkheid en de doelmatigheid van het door de betrokken wetsbepaling ingevoerde procédé van regelgeving.

De VLD-fractie had bij de bespreking van het decreet van 17 juli 1991 reeds gewezen op de onhebbelijke bevoegdheidsafstand die de Vlaamse Raad deed ten voordele van een competent en representatief, doch niet democratisch gelegitimeerd adviesorgaan van de Vlaamse regering.

Door het huidige procédé krijgt het Vlaamse parlement een derangingsrol toebedeeld in een van de belangrijkste beleidsaangelegenheden van het onderwijs, met name de minimumdoelstellingen die door onze kinderen in de klas moeten worden bereikt.

Sinds de volledige federalisering van het onderwijs heeft de Raad van State er op gewezen dat inzake onderwijs de decreetgever voorrang heeft op de Vlaamse regering. Dit heeft aanleiding gegeven tot het nieuw procédé van verzameldecreten (Onderwijs 1 tot VI), waar de tussenkomst van de decreetgever blijkbaar wel nodig is voor zaken die eigenlijk door de regering of de minister zouden kunnen worden geregeld.

In het huidige systeem wordt de parlementaire interactie tussen decreetgever en regering verbroken vermits een adviesorgaan de bevoorrechte gesprekspartner van de uitvoerende macht wordt. Dit geldt als precedent en kan, als het veralgemeend wordt naar andere sectoren, bijzonder gevaarlijk worden voor de goede werking van de parlementaire democratie.

In de tekst werd bij eindtermen „nagestreefd” weggelaten omdat dit overbodig is vermits er een verplichting is om ze te bereiken.

Teneinde de eindtermen van het lager onderwijs die betrekking hebben op attitudes en waarden, om te vormen tot ontwikkelingsdoelen, worden ontwikkelingsdoelen uitgebreid van het kleuter- naar het lager onderwijs.

J. EEMAN

J. LEDUC

II. AMENDEMENT

**voorgesteld door mevrouw J. Leduc
en de heer J. Tavernier**

Artikel 3

Aan de voorgestelde tekst van artikel 6bis, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving een tweede en een derde lid toevoegen, die luiden als volgt :

„ Voor scholen met een specifiek afwijkend pedagogisch project kunnen de Vlaamse regering en de inrichtende machten afwijken van de door de Vlaamse Raad bekrachtigde ontwikkelingsdoelen en eindtermen.

De inrichtende macht legt daartoe een gemotiveerd verzoek neer bij de Vlaamse regering. De Vlaamse regering kan een afwijking toestaan, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad

en mits bekrachtiging door de Vlaamse Raad. Deze afwijking kan bestaan in :

1° een ontheffing van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen die als strijdig ervaren worden met het eigen mens- en wereldbeeld op een bepaalde leeftijd ;

2° een vervanging door herdefiniëring van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen die door hun formulering strijdig zijn met de eigen pedagogische methode.“.

VERANTWOORDING

Het principe van het decretaal vastleggen door de Vlaamse Raad van ontwikkelingsdoelen en eindtermen binnen het onderwijs wordt vrij algemeen aanvaard.

Niemand kan echter op dit ogenblik in concreto bepalen hoeveel tijd de eindtermen van de globale leertijd in beslag zullen nemen.

Een concept van een dergelijke omvang over eindtermen mag niet te stringent zijn. De eindtermen moeten van die aard zijn dat ze de minister, de inrichtende machten en de scholen toelaten om waardevolle nieuwe of afwijkende pedagogische inzichten, werkwijzen en inhouden in de praktijk te toetsen. Bij velen bestaat daarom de bereidheid om onder strikte voorwaarden afwijkingen toe te laten indien het gaat over specifieke, al dan niet vernieuwende pedagogische projecten.

Zowel het a priori opdringen van pedagogische inhouden en methodes met betrekking tot attitudes en waarden als een ongebreidelde vrijheid om ervan af te wijken, kunnen gevaarlijk zijn. De minister moet dus tijdig kunnen ingrijpen zo er mistoestanden ontstaan.

Afwijkingen dient men steeds grondig te motiveren. Daarenboven moeten de decretaal vastgelegde eindtermen en ontwikkelingsdoelen steeds als referentiekader dienen. Dit creëert duidelijkheid zowel voor diegene die moet beslissen over de gevraagde afwijking, als voor de ouders, die kunnen kiezen voor een specifiek project.

Het hoeft geen betoog dat men steeds het advies van de VLOR zal moeten vragen.

In Nederland is men vorig jaar tot de conclusie gekomen dat de verplichte kerndoelen te weinig ruimte laten en heeft men een commissie ter heroverweging van de kerndoelen ingesteld teneinde voor bepaalde doelen keuzes in te bouwen. Om niet te vervallen in dezelfde fout en tijd te winnen, zou het opportuun zijn om a priori in onze hervorming die keuzemogelijkheid te voorzien.

Overigens hebben alle fracties op een bepaald ogenblik duidelijk geopteerd voor afwijkingen onder stringende voorwaarden en na advies van de VLOR (cf. verslag Vanleenhove van 13 januari 1995, p. 27).

J. LEDUC

J. TAVERNIER
